

DOMOLJUB.

Slovenskemu ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja kot priloga „SLOVENCU“ vsak prvi in tretji četrtek meseca. Ako je ta dan praznik, izide „DOMOLJUB“ dan poprej. Cena mu je 80 kr. za celo leto; 40 kr. za pol leta. Naročniki „Slovenca“ ga dobivajo zastónj. — Spisi in dopisi naj se pošiljajo: uredništvu, naročnina in inserati pa opravištvu „DOMOLJUBA“, Ljubljana, v semenških ulicah št. 2. — Naznanilo stane 8 kr. za dvostopno petit-vrsto, če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat, in 15 kr., če se tiska trikrat. Večkratno tiskanje je še veliko ceneje.

Štev. 21.

V Ljubljani, 6. novembra 1890.

Letnik III.

Šesti shod katoliškega političnega društva.

V nedeljo dné 26. oktobra napolnila se je proti 1/6. uri zvečer prostorna dvorana doma katol. rokodelskih pomočnikov v Ljubljani z društveniki „Katoliškega polit. društva“. Predsednik društva gosp. kanonik in poslanec Klun otvori shod, konstatuje za sklepčnost dovoljno število navzočih udov ter omenja v svojem nagovoru, da ima naše društvo tudi namen svojim udom pojasnovati važna dnevna vprašanja in pomenljive dogodke. Tako važno vprašanje za nas vzlasti v Ljubljani je vprašanje o ustanovitvi višje dekliške šole, ki ima vzgojevati naše prihodnje gospodinje, žene in matere. Drug važen dogodek za vse Slovence je bil prvi shod vseh slovenskih poslancev dné 2. oktobra t. l. v Ljubljani. Odbor „Katol. polit. društva“ bil je mnjenja, da je njegova dolžnost pojasniti udom te dve važni zadevi; v ta namen je sklical današnji shod ter postavil na dnevni red poročilo o višji dekliški šoli, katero je prevzel odbornik dr. Ivan Šušteršič in poročilo o shodu slovenskih poslancev, o katerem bo poročal tajnik društva.

Gosp. dr. Šušteršič je v krasno predavanem, temeljitem svojem poročilu pojasnoval v prav poljudni domači besedi, ali je potrebna ustanovitev novega višjega ženskega izobraževališča, ko imamo že ustanovljeno višjo slovensko gospodinjstvo šolo pri uršulinkah v Ljubljani, ali je sploh tak zavod izpeljiv z ozirom na denarno stanje dežele kranjske in stolnega mesta ljubljanskega ter ali je umesten gledé na krščansko-pedagogično stališče? Dokazal je gosp. poročevalec jasno, da je ustanovitev takega zavoda v sedanjih razmerah nepotrebna, težko izvedljiva in z ozirom na krščanska vzgojeslovna načela neumestna. K sklepu svojega poročila, katero

so poslušalci pazljivo spremljali in pogosto glasno odobraval, predlaga gospod. govornik v ime odbora „Katol. polit. društva“ to-le resolucijo:

„Šesti shod „Katol. polit. društva“ v Ljubljani izjavlja prepričanje, da je za slovenski ženski naraščaj potrebna višja izobražba na versko-narodni podlagi;

vendar pa misli, da bi bila ustanovitev novega višjega dekliškega izobraževališča v Ljubljani pri sedanjih finančnih razmerah dežele kranjske in vzlasti mesta ljubljanskega neizpeljiva, iz krščansko-pedagogičnih ozirov pa neumestna;

zato pozdravlja z veseljem otvoritev višje slovenske gospodinjstvo šole pri uršulinkah v Ljubljani kot primeren začetek za višje izobraževanje slovenske ženske mladine;

slednjič izraža željo, da slayni deželni odbor vsprejme od uršulinskega reda ponudeno mu nadzorstvo nad sledojim zavodom brez prikratbe nadzorovalne pravice državne šolske oblasti.“

Pri razpravi o tej resoluciji omenja g. tajnik, da je vodstvo uršulinskega samostana pri ustanovitvi višje gospodinjstvo šole gledé na mnoga učenkam te šole potrebna učila določilo 5 glđ. kot šolnino za vsak mesec. Z ozirom na to pa, da mu bo zagotovljena vsakoletna podpora od deželnega zbora in vzlasti zato, da bo mogoče tudi manj premožnim starišem pošiljati hčerke v ta zavod, je vodstvo te šole naznanilo, da hoče popolno brezplačno, brez kake šolnine oskrbovati pouk slovenskih deklic na novi gospodinjstvi šoli. Pač bi si vodstvo ne bi bilo moglo dati lepšega spričevala, da mu je edino le vzgoja slovenskih deklic pri srcu, da torej

zasluži v obilni meri zaupanje vsacega trezno in pravično mislečega človeka.

Gosp. Kržič pojasnjuje, da se v zadnjih letih kaže neka mržnja do uršulinskih šol, ki so vendar najceneje za mesto in za deželo. V dokaz temu navaja, da šolsko oblastvo ni dovolilo Uršulinkam ustanovitve vspešnega petega nemškega razreda, ki bi ne bil dežele veljal niti krajcarja; pač pa je dovolil, da se razširi nemška dekliška šola v petrazrednico, kar bode seveda prizadevalo novih stroškov za učiteljico, šolsko sobo in druge potrebnosti. — Natančneje poudarja tudi gledé na nameravano ustanovitev meščanske šole, da prav za prav imamo že dve taki šoli v Ljubljani, namreč pri Uršulinkah in v dekliški šoli pri sv. Jakobu, to je, šesti, sedmi in osmi razred; po njegovem mnenju bi bila meščanska šola le novo ime, a šola ista. Po raznih živahnih pojasnilih je bila stavljena resolucija soglasno sprejeta od navzočih društvenikov.

O drugi točki dnevnega reda: „O shodu slovenskih poslancev“, omenjal je gosp. poročevalec, kako važen je bil shod slovenskih poslancev, da se zanj niso zanimali le Slovenci, nego tudi vsa Avstrija, da je torej vredno, da ž njim natančneje seznaniti na shodu tudi „Katoliško politično društvo“ svoje društvenike. V poročilu pojasni: a) zakaj se je osnoval shod slovenskih poslancev, b) kaj so zastopniki slovenskega naroda sklenili na tem shodu, in c) v kaki razmeri da so ti sklepi z načeli in z delovanjem „Katoliškega političnega društva“. — Ker

obe poročili objavimo prilično v celoti, zadostuje naj za danes, da navedemo resolucijo, predloženo v imenu odbora in soglasno potrjeno od društvenikov.

Resolucija slóve:

„Katoliško politično društvo, zbrano na VI. društvenem shodu v Ljubljani, izreka svoje soglasje z resolucijami, sklenjenimi dné 2. oktobra t. l. na shodu slovenskih poslancev v Ljubljani, in izjavlja svojo radost, da so tudi slovenski poslanci s svojimi resolucijami priznali načela, ki vodijo „Katoliško politično društvo“, kot prava in slovenskemu narodu koristna, ter izraža željo, da bi gospodje poslanci prej ko mogoče uresničili te resolucije, in zagotavlja, da bodo pri tem poslu radovoljno podpiralo delovanje slovenskih poslancev.“

Shod se je vršil v najlepšem redu; počastili so shod s svojo navzočnostjo nekateri gg. kanoniki, osem gg. deželnih poslancev, več gg. mestnih odbornikov, in vzlasti mnogo udov obrtno-rokodelskih stanov, ki najbrutkeje čutijo težko breme mnogih davkov; zastopana je bila po lepem številu vdeležencev tudi okolica ljubljanska.

G. predsednik zahvali g. načelnika kat. društva rokodelskih pomočnikov, da je drage volje prepustil zborovalcem prelepo dvorano; vdeležnike, da so se v tolikem številu zbrali; priporoča, da naj pridno nabirajo novih udov, ter želeč društvu najboljših uspehov, sklène društveno zborovanje. Vsem vdeležencem ostane gotovo shod v trajnem spominu.

Listek.

V zametih pokopan.

Dogodba, katero danes podamo svojim bralcem, dogodila se je v začetku sedanjega stoletja in sicer v Ameriki med Čipeva-Indijanci.

Ob virih velike reke Misisipi, ob velikih jezerih bila je naselbina indijanska; kakih dvanajst koč bilo je skoro zakopanih pod visokim snegom. Čez pokrajino pa piše mrzli sever in se igra s snežinkami, katere drvi kakor v divjem plesu na vse strani. Nekako v sredi selišča dvigala se je nekoliko višje od drugih koč, na nizkem stolpiču postavljen je bil lesen križ. To je bila kapelica; precej zraven nje je bilo stanovanje za misijonarja. Tedaj je med ondrotnimi Indijanci prebival že kakih deset let oče René, ljubljeneec svojih Indijancev, ki so mu bili kot otroci udani iz vsega srca. — V koči misijonarjevi je gorel na ognjišču ogenj; poleg ognjišča je

sedela stara Indijanka ter mešala po lončku, ki je bil pristavljen k ognju.

„Mati“, reče ji oče René, ko se posloviti iz koč, „mešaj tekočino toliko časa, da zavrè in hoče prekipeti; tedaj postavi jo na stran, da se shladi in daj dečku piti vsake pol ure. Ne pozabi, deček Manšakita je zelo bolan.“

„Vse bom prav naredila“, pravi stara, „črno-rizec (misijonar) sme biti brez skrbi.“

Kdo je bil deček Manšakita, kdo skrbna starka? — Manšakita, „mali poglavar“ je bil sin imenitnega poglavarja indijanskega in skrbna žena je bila njegova stara mati. Deček je bil šest let star, ko so mu umrli mati in devet ob smrti očetovi. Umirajoč prijel je oče misijonarja Renéja za roko, položil jo na glavo malega dečka, rekoč:

„Poslušaj me, oče! Jaz grem nad oblake k velikemu duhu, deček pa ostane tukaj; oče, vzemi ga v svoje varstvo, tvoj je!“

Od tedaj je bil deček pri misijonarju; ljubila sta se kakor oče in sin. In kdo bi tega rudečekožnega dečka ne imel rad? Okrog belega jezera ni

Kaj je novega po svetu?

V Avstriji zborujejo sedaj *deželni zbori*. V kranjskem so se poslanci med drugim pritožili, zakaj da je minister brez kake preiskave odstavil okrajnega šolskega nadzornika v Kočevju, in zakaj je okrajni glavar kočevski nabiral podpise za nemške pridige v Dragi. Nemški šulverein sega s svojim uplivom in svojim denarjem na Kočevsko in zato vedni narodnostni prepiri. — V koroškem zboru sta slovenska poslanca popolnem osamljena; dasi zastopata tretjino vseh koroških prebivalcev, vendar v odsekih deželnega zbora nimata nobene besede. — V Poreču morajo slovanski poslanci veliko trpeti pred strastnimi Lahoni, celo govoriti v slovanskem jeziku bi jim radi prepovedali, ko bi bilo mogoče. — Na Češkem se v zboru še vedno pogajajo za spravo, dasi vedó Čehi in Nemci, kakor tudi vlada, da iz te moke ne bo nič kruha. — Na Moravskem so Čehi v zboru v manjšini; dasi je v deželi štiri petine Čehov in le ena petina Nemcev, vendar so Nemci gospodarji v deželi. — Tirolski katoliški poslanci so izjavili, da se strinjajo z izjavo avstrijskih škofov za versko šolo. Upamo, da bodo to storili tudi slovenski poslanci vsaj na Kranjskem, sicer njih

sklenjena resolucija o verski šoli nima pravega pomena. — Na Poljskem se tudi v zboru vedno kavsajo Poljaki in Rusini; vedno novi pojavi starega nasprotja med brati. — Dné 19. febr. 1893 bo 50 let, odkar je bil *Leon XIII.* posvečen za škofa. V božjih rokah je sicer, ali papež doživé ta čas, vendar se je že sedaj v Rimu osnoval odbor, ki bo vse potrebno oskrbel, da se spomin na ta dogodek obhaja kar le moč slovesno. Ob tej priliki bodo zopet hiteli katoličani kot romarji v večno mesto. — Na *Nemškem* je obhajal znani general Moltke svoj 90. god. Nemci seveda so po pravici slavili ob tej priliki moža, ki je zanje tako zmagoslavno vodil vojske leta 1866. proti Avstrijcem in l. 1870. proti Francozom. Nekateri dunajski Nemci so pa tudi hoteli slaviti tega pruskega generala, najbrže zato, ker je Avstriji zadal tako hude rane l. 1866. Taki domoljubi in pa puhla repa! — *Italijani* bodo imeli ta mesec nove volitve. Krispi, stari lisjak, bo gotovo zmagal pri volitvah; s svojim govorom je prav primerno raztegnil svoje mreže na vse ztrani. Katoličani tudi letos ne bodo volili.

Kaj je novega po Slovenskem?

Kranjsko. V Vipavi je bila 11. oktobra živinska razstava; prignali niso veliko živine, a kar jo je bilo,

bila je prav lepa. Razstavljeni so bili tudi poljski pridelki, vzlasti veliko domačega žganja. — V Že-

bilo nobenega tovariša, ki bi ga bil dohitel pri tekanju, nobeden mu ni bil kos pri streljanju z lokom, in nikdo ni tako varno znal veslati med vznurjenimi jezerskimi valovi, kakor naš Manšakita. Okusne ribe, ki so visele v dimniku, vse je nalovil mali deček. Poleg tega pa je imel deček nežnenedolžno srce, rad je molil s svojim očetovskim prijateljem in s svojimi duševnimi zmožnostimi je obetal lepo prihodnost.

„Oče“, vpraša deček pri priliki misijonarja ter vpré vanj črnosvetle svoje oči, „oče, ali sme pač tudi sin rudečekožnega Indijanca postati duhovnik?“ In veselja so žarele njegove oči, ko mu pritrdi oče René. To željo je od tedaj mladi Manšakita vedno gojil v svojem srcu.

Nekaj dnij že leži naš mladi znanec na postelji; zgrabila ga je huda mrzlica in misijonar je v skrbi za njegovo življenje. Sedel je ono jutro, ko se začanja naša dogodka pri postelji svojega ljubljence, ko vstopita v kočó dva indijanska sela ter naznanita, da dva bolnika prosita misijonarja duhovne pomoči. Prišla sta čez jezero, vsaki od enega konca. Težavno

dolgo pot je imel nastopiti oče René; toda misijonar je vaju tega; gorečnost njegova ne pozna težav, pripravljen je dati vsaki trenotek življenja za svoje drage katoliške Indijance, on je pastir in ni najemnik. — Urno starki naroči, kako naj daje zdravila mlademu bolniku, napravi se dobro, vzame seboj v puščici Najsvetejše, séde na sáni in kakor blisk so švigali njegovi psi-vozniki po jezerski gladini.

Onkraj jezera je ležal bolan 70letni starček; mogočen poglavar bil je nekdanj, a sedaj ga napadajo smrtne sile in večjidel leži v nezavesti. Kar nákrat zopet spregleda in v istem trenotku stopi v kočó misijonar, ter se približa ležišču bolnikovemu.

„Kako je?“ vpraša ga sočutno oče René. — „Dobro sedaj, ko ste vi prišli; vedel sem, da vas bom videl še enkrat.“

Ko misijonar dovrši svoje opravilo, že je zunaj težko čakal drugi sel, ter klical duhovna k svoji umirajoči materi. Oče René se takoj poslovi; bila je kočó zelo oddaljena in še le pozno popoldne vrnil se je zopet memo kočó poglavarjeve ter sevéda še stopil v hišo, da se od bolnika poslovi za vselej.

leznikov je za župana izvoljen posestnik Luka Košmelj, svetovalci pa Leopold Globočnik, Jož. Levičnik in Mih. Tolar. — V samostanu čč. gg. karmeličank na Selu pri Ljubljani prijele so redovno obleko tri kandidatkinje in sicer: Ana Kerne, Helena Avberšek in Regina Reiterer. — V Spodnji Šiški je umrl dne 31. oktobra na nagloma po noči spoštovani nadučitelj g. Fr. Govekar. N. v m. p.! — V Moravčah so vodili prečast. oo. jezuiti Doljak, Kos in Tomazetič sv. misijon od 12. do 22. oktobra. Vdeležba Moravčanov in Pečanov je bila tako obilna, da je bilo v desetih dneh obhajanih 3700 vernikov. Lepi misijonski križ je izdelal domači podobar Anton Rovšek. — V teku jednega tedna je sneg jedenkrat pobelil moravsko dolino, dvakrat pa vrhunec obestranskih gor. — In Smlednika se nam piše z dné 24. oktobra: Včeraj je bil zopet za župana izvoljen občečislani veleposestnik g. Anton Burger. Občinski svetovalci so pa gg.: Henrik baron Lazarini, Jožef Keršič, S. Knific in Janez Rozman. Volitev odbornikov je bila dosti živahna, zdaj pa je upati, da se vrne potreben mir v občino, ker le v miru in edinosti more občina napredovati. Bog daj! — V Smartnem pri Litiji je 23. oktobra pogorelo na Gradišči dvema gospodarjema hišno in gospodarsko poslopje. — Na Primskovem je pogorelo Antonu Potočniku, po domače „Lokarju“, blizu Kranja novo postavljeno, s krmo napolnjeno gospodarsko poslopje. Pogorelec ima škodo do 2000 gld. in ni zavarovan. — V Štangi je napravil sneg po vrtovih grozno škodo, kar pokalo in hrščalo je pod drevjem, ki se je lomilo pod težkim snegom.

— Letino smo imeli sploh dobro; sadja je bilo srednje, kostanj je jako lep in ukusen. Trta je tukaj popolno opešala in ne kaže več obdelovati vinogradov. — Kaj je z bogenšpersko cesto? Kaj bodo gradov. — Kaj je z našimi poslanci? — Umrl je v Žužemberku čislani posestnik g. Fr. Pehani po dolgi bolezni v 64. letu. Lep pogreb je imel dné 30. okt. N. v m. p.! — Iz Motnika se nam z dné 31. oktobra poroča: Žrtva hude zime je postala v vransko-štajerskih hribih kmetska postarna ženica, ki je obiskala svojo omoženo hčer; vračajoč se dné 31. oktobra v Češnjice v Špitalski duhovniji, je na potu v snegu omagala in umrla. — Danes sneg ročno kopni. Pravijo namreč: Zgodnje zime se ni bati.

Iz Brda se nam poroča, da je dné 20. oktobra zjutraj ob 9. uri pogorelo gospodarsko poslopje J. Strežarja (Martinčka) v Refolčah. Kako je začelo goreti, se ne vé, škoda znaša nad 1000 gld, zavarovan je bil za 100 gld. Lukoviška požarna bramba se je obnašala vrlo; tudi dekleta so pridno donašale vodo; več se jih pa ni ganilo ter so le gledali. — Druga nesreča je bila 23. t. m. v Duplnjah pri gospodarju J. Jazbecu, kateremu sta otroka strašne smrti umrla. Gospodinja je namreč šla za nekaj časa k svojim sorodvincem. Ko pride nazaj, najde vežna vrata odprta, v hiši pa polno dima, dečka zadušenega, v stranski sobi pa na goreči postelji malo deklico opečeno. Oba otroka sta bila mrtva.

Iz Polhovega Gradca se nam poroča: Dne 16. oktobra, to je v torek, treščilo je v hišo Blaža Kožuha, vulgo „Pieta“, v Dvoru zvečer okoli 6. ure.

In zopet se je tedaj zjasnilo oko umirajočemu. Prime namreč misijonarja za roke ter mu reče: „Oče danes ne sme čez jezero nazaj; glas slišim, ki mi pravi: Nikar naj ne hodi!“

„Zakaj ne?“ vpraša misijonar. „Saj sem vam storil vse, kar sem vam mogel.“

„Umirajoči poglavar ne govori za-se“, pravi na to bolnik, „on se boji za očeta; čuj, kako tuli zunaj sever in zdi se mi, da že duh viharjev jezdi na oblakih, le poslušaj! — Ostani!“

V tem poglavar omahne in sklene; oče René mu zatisne oči, premišljuje njegove svarilne besede, da naj ne gre domov, a vedel je, da ga mlada deklica, kamor je bil že zjutraj poklican, tako težko čaka, morda je sedaj v zadnjih vzdihih, zato sklene oditi kljub severu, ki divje tuli okoli koče.

Indijanci ga prosijo, naj ostane. „Ne morem“, pravi oče René; „dolžnost me kliče, Bog me bo varoval.“ — Psi so cvlili in vzlasti se je zvesti veliki pes Sambo sukal okrog misijonarja ter ga pogledoval, kakor bi hotel reči: Ali bi ne bilo bolje, da počakamo jutra? Zival je po svojem nagonu slutila viharen večer.

Misijonar vendar mora iti; bič zažvižga in hipoma zdrse sani po jezerski gladini. Žalostni gledajo Indijanci za očetom, bojé se najhujšega. V kratkem izginejo jim sani izpred očíj.

Manšakita, mali deček ležal je med tem zelo bolan na svoji postelji; stara mati je še vedno čepela ob ognjišču ter grela pri ognju svoje vele roke.

„Mati“, pravi bolnik, „kedar se vrne danes oče René?“

„Ne, ne“, odgovarja ženka, „oče se danes ne povrne; vihar je srdit, preganja nepokorne svoje vetrove. Ali slišiš, kako tulijo? Oče je moder, počakal bode jutra. Manšakita pa naj ne govori, on naj zaspi, ker je bolan.“

„Vsaj mi je obljubil, da nocej gotovo pride in meni je tako slabo; ah, morda mi je umreti in očeta ne bo pri meni.“ In jokati je jel deček, da ga je komaj potolažila stara mati. Deček obtihne. „Mali poglavar spi“, pravi stara mati, „dobro je.“ Nato gre iz koče. Deček pa se vzdigne na postelji ter gleda skozi okence, posluša bo li začul drsanje bližajočih se sanij. Utrujen omahne na posteljo v

Strela poškodovala je samo del strehe, kajti hudi naliv preprečil je večjo nesrečo. Gasilno društvo pograjsko prihitelo je o pravem času na pomoč. A žalibog, da je smrtonosna strela končala življenje bratu omenjenega gospodarja, Jakobu Kožuha. Ravno med molitvijo (angeljsko) „Ave Marija“ udarila je strela v hišo, takoj usmrtila Jakoba Kožuha, brata Blaža pa jako omamila. — Človeku ni dano vedeti ni ure, ni dneva, kdaj ga pokliče Gospod. Po noči je zavila burja in danes imamo — belo odejo. Sadjja je letos precej. Da bi ljudje delali sadni mošt, bi se gotovo tudi prejšnja zadovoljnost z njim povrnila. Tudi poljski pridelki so se dobro obnesli.

Z Radovice se nam poroča: Grozna nesreča je danes, dné 14. oktobra, zadela našo veliko, 85 številč broječo vas. V jedni uri je pogorelo 29 gospodarjev; zgorelo je trideset hiš, drugih poslopij šestdeset, ali še več, tudi nekoliko živine. Nesrečni ljudje si niso rešili skoro nobene reči; nimajo ni stanovanja, ni obleke, ni hrane; živina je brez krme. Tudi mnogo mošta je šlo pod nič. Strašni element je divjal, da je bilo groza. Prišlo je mnogo stranskih ljudij v pomoč, prihitelo je tudi metliško gasilno društvo z brzgalnico. A kaj je vse to pomagalo, ker vsled dolgotrajne suše vode nimamo! — Od premnogih strani prihajajo žalostna poročila o raznih nesrečah, pa tudi mile prošnje za blago pomoč. Naj se mi ne zameri, ako tudi jaz poprosim kak milodar za siromašne pogorelce. Kakor so pri pogoriščih vzrok navadno otroci, tako tudi tu.

Franc Schweiger, župnik,

Z Blok, meseca oktobra. Mishl sem, da se ne smem predrzniti stopiti pred ljudomili svet z nadležno prošnjo v pomoč siromašnim pogorelcem Radovcem, ker je ravno zdaj mnogo pogorišč! Vendar me k temu silijo posebne okolščine. Radlek je izmed najubožnejših vasi, slaba lega in zemlja! Zdaj so ljudje še ob živež, krmo, obleko, orodje! Šlo je tudi sadno drevje; kar ga ni [dosegel ogenj, so poklestili, ker niso imeli s čem braniti, kakor le z vejami; vode vás nima! Tudi ob cerkev so; ni pogorela, ker je daleč od vasi, razdjal jo je tisti večer po sv. Jerneju vihar, ki je razkril marsikatero streho. Cerkev je bila pač slaba, zdaj je uničena, pobral je vihar z zvonika vso streho! Morala se bo staviti vsa na novo! — Bog pomagaj! pa tudi usmiljena srca, dobrodelne roke, podelé naj kak dar plakajočim pogorelcem ali porušeni cerkvi sv. Janeza Krstnika! Bog povrni obilo vsem blagim dobrotnikom!

Janez Kaplenek, župnik.

Iz Breznice se nam piše: Zopet ogenj! Na sv. Lukeža dan vpepelil je v Koritnem pri Bledu ogenj trem gospodarjem vsa poslopja do tal z vsemi letošnjimi pridelki. Tudi štirje prašiči so zgoreli. Kdo da je zažgal, se ne vé. Pogorelci so bili za male svote zavarovani. Bêda je velika. Na pomoč prihiteli so tri požarne brambe: iz Bleda, Begunj in Lesec, ki so z združenimi močmi ogenj omejile. — Letina je nad vse dobra, celó suše nismo trpeli, ker naši studenci so neizcrpljivi. Zlasti sadja nam je precej vrglo. Po 4 gld. sto kilogramov obranega so kupovali prekupci ter ga odvažali na Dunaj.

omotico, iz katere ga pa kmalu vzbudi silen piš, ki je tudi pihal skozi slabo zgrajene stene pri koči. Strah prevzame bolnika, srce mu močno bije. Zopet se urno sklone na postelji, zdi se mu, da je začul znan glas zvestega psa Samba. Pazljivo posluša in zdi se mu, da ga je zopet slišal, a zdelo se mu je sedaj, da pes cvili: na enkrat ne sliši več ničesar, ljut vihar je gospodar v temni noči. Kako da se Sambo več ne sliši? Kaj pomeni njegovo cviljenje? Kako da so se glasovi popolno izgubili? Ali je morabititi oče René v nevarnosti? ...

V trenutku skoči deček iz postelje; moč ljubeznivi sili ga naprej, da bi pomagal svojemu očetu, da bi rešil svojega dobrotnika; sirotec, ki vsled bolezni niti stati ne more, zgrudi se nezavesten ob robu postelje na tla ...

Preteklo je več ur. Polegel se je polagoma vihar; le črni, pretrgani oblaki drvili so se po obnebu. Za gorami se je prikazala luna; skrivnostno odseval je njen svit na snežnobelih vejah stoletnih visokih jelk. Iz daljine čujejo se glasovi lačnih volkov in od bližnjega jezera sliši se pokanje ledú. Kaj pa

je tam ob bregu jezera? Zdi se, kakor da bi bil hribček sredi snega. In iz snega molí bela roka in nekaj črnega gleda izpod snežne odeje, to je obleka. In poleg obleke čuje na straži veliki pes ter se s strahom ozira na kraj, od koder se čuje tuljenje volkov ...

Kako dolgo je bil Manšakita v nezavesti, sam ni vedel. Ko je spregledal, bil je v svoji postelji. Skrivnostno je plapolal ogenj na ognjišču in v tem plapolanju zdelo se je dečku, da vidi pred seboj očeta Renéja.

„Oče, dragi oče, ali si vendar prišel?“ vsklikne deček vesel in stegne svojo roko proti misijonarju. V tem pa ugasne plamen na ognjišču in podoba mu izgine izpred očíj.

„Ali čujem ali spim?“ povprašuje se deček, ki je bil nekako v pol spanju. „Saj vendar ne spim, ker čujem veter, ki zunaj buči, saj je to moja postelja, to je križ, ki ga mi je izrezal oče René“ ... In vendar ni mogel dognati, ali je bil misijonar res pri njem ali se mu je zdelo. Dobro, da ni vedel sirota, kako skrbno čuje Sambo sneženi grob svojega

Iz Zgornjega Tuhinja, dne 20. oktobra. Poslovil se je mnogozaslužni gospod Ferdinand Kogej od nas Tuhincev ter se podal na svoje novo službovanje v Črni vrh nad Idrijo. Vodil in oskrboval je našo župnijo sedem let tako spretno, vrlo in vzgledno, da se mu ne moremo spodobno dovolj zahvaliti. V teku teh let postal nam je toli priljubljen, da ga bomo pogrešali s težkim srcem in ga tudi v prihodnje ohranimo v hvaležnem spominu.

Vsprejmite, gospod župnik, tem potom srčno hvalo od nekdanjih svojih za toli požrtvovalno in nesebično vodstvo naše župnije, za lepe nauke in vodila, ki ste nam jih tako goreče na srca pokladali skozi vsa leta! Vsprejmite srčno hvalo za trud in skrb, ki ste jo imeli v šoli za našo deco, katero ste tako lepo in vzgledno poučevali, da Vas tudi ona prebitko pogreša. Še jedenkrat zaključimo Vam: „srčna Vam hvala! Mnoga leta!“

Črni vrhčanom smemo pa le čestitati na tako vrlem, za vero, dom in cesarja vnetem in blagem gospodu župniku.

Klanec pri Dobrni. (Letina.) Pšenica dozorela je lepo ter se je namlatilo obilno črstevega zrnja. Podobno velja glede rži. Ječmena smo dobili bolj srednje mere in kakovosti. Oves je boljši od lanskega, ki je bil nekako puhel. Turščica nam je vstregla povoljnejše, kakor smo pričakovali. Zdelo se je namreč, da bode opešala vsled suše, pa ob pravem času je še namočil dež. Pozneje se je začel prikazovati črv in je tu in tam podrl po nekatero deblo, vendar znatne škode povzročil ni. Zoper tega sovražnika so

pametno ravnali tisti gospodarji, ki so koruzišče pograbljali in dotične korenine sežgali. Tako so vničili mrčesjo zalego po svojih njivah za drugo leto. Skoda, da tega niso storili povsod! Saj nikdar ne smemo pozabiti na pregovor, kateri pravi: „Pomagaj si sam, in pomagal ti bode Bog.“ Če namreč jaz delati nočem, nisem pomoči Božje vreden. Že pamet mi mora povedati, da Bog ne more podpirati moje lenobe, pač pa On blagoslov podeljuje mojej pridnosti, mojemu delu. Dalje: Krompirja smo nakopali krasnega in mnogo; marsikatega gospodarja si lahko čul govoriti, da se ne spominja na toliko in tako lepega blaga, kakor ga je dobil letos, to velja vzlasti za njive po nižjih legah. Fižol se je tudi bogato obnesel. Izmed sadja so hruške obrodile malo, če nekatera posamezna drevesa izvzameš. Ali jabelka bile so polne. Te vrste ovočja se je veliko stolкло za pijačo in kis, a ne malo se je spoprodalo. Cena istemu je za „škaf“ ali „malo vedro“ bila skraja po 50 kr., pozneje dospela je do 1 gld. Vinska trta je nastavila precej grozdičev. Vreme je istej večinoma ugajalo. Ob Malej Gospojnici dobili smo zdaten dež, ob enem pa tudi občutljivo mrzle dneve. Vinogradniki so zgubljali upanje do dobre kapljice. S časoma jih je pripekajoče solnce začelo tolažiti. Vode po studencih je zmanjkovalo, a vina se je po goricah obetalo od dne do dne več. Slaba rosica dne 26. septembra je okrepčala samo omedlevajočo hajdino, katero je dne 10. septembra bila nekoliko pokazila tudi slana po nižavah. Dež o mraku dne 2. oktobra ni napojil „žejnih“ vodnjakov, pač pa je

dobrotnika pred gladnimi volkovi. Obvladal ga je dobrodejni sen.

Ko se Manšakita vzbudi, sevalo je že zimsko solnce skozi okenca in deček čuje glasove zunaj koče. Pri bližnji kapelici so stali Indijanci, v sredi njih kleči sivolas duhoven ob zmrzlem mrtvem truplu. Bil je to duhovnik Gaskon, ki je bil 80 milj oddaljen prišel obiskat svojega duhovnega tovariša Renéja, a sedaj joka nad mrtvim prijateljem.

Indijanci namreč, ki so branili misijonarju, naj ne hodi zvečer domov, hiteli so za njim precej, ko se je nekoliko polegel vihar, bali so se namreč po pravici, da misijonar obtiči v snegu pri groznem viharju. Proti jutru so našli ob bregu jezera njegovo mrtvo truplo, katero je varoval zvesti Sambo.

„Pojdite, oče“, pravi eden Indijancev Gaskonu, „pojdite, pokazali vam bomo, kako se je oče René boril z viharjem, kako je umrl“. Bil je lep dan in napravijo se na pot, ko so vse potrebno oskrbeli za pokojnika.

Po dolgem potu pridejo onkraj jezera. In Teotunko, vodja Indijancev je začel kazati zameteno pot,

po kateri je René se boril z viharjem. Dasi je sneg vse sledi skoro popolno zamel, vendar je Indijanec s svojim natančnim slutom povsod opazoval sledi. „Tukaj“, pravi čez nekaj časa, „tukaj nam je izginil izpred očíj.“ — Ko hodijo dobro uro dalje, reče: „Tukaj je počival in prvič obrnil svoj hrbet proti viharju, ki mu je bril v obraz.“ Kakih dvajset korakov dalje: „Tukaj je oče klečal in molil.“ In v trenutku pokleknejo Indijanci na onem mestu in z njimi seveda tudi misijonar; polni solzâ molili so za blagega rajnega psalm: „Iz globočine!“ Naprej so se kazale sledi vse križem na desno in levo. Tu se je pričel boj za življenje in smrt. Borila se je tukaj močna, v Boga upajoča duša s silno močjo divjih elementov in ta boj je zarisan z rahlimi na pol izbrisanimi znamenji v sneg in led. Kakor vešček bere Teotunko, bistri Indijanec, ta nenavadni natorni rokopolis. „Tukaj“, pravi zopet, „omagal je oče prvič in padel na zemljo; zopet je vstal in korakal dalje. Toda presilen je vihar; presledki, kjer je počival, so vedno pogostejši znamenja, kako so pešale njegove moči pred mogočnim pišem. Tukaj je padel junak“.

bil „zlata vreden“ za vinograde. Vsled suše je v rasti zaostajalo deloma zelje in pa „malovje“, to je repa in „mrkva“ ali korenje. Toda trti je prijetno vreme jesensko jako koristilo. Grozdje dozorelo je krasno, da redkokedaj tako. Listje bilo je do mraza zeleno več ali manje; sploh nisi mogel opaziti posebnega razločka med vinogradi, ki so jih bili škropili z galico in med onimi, kjer so to opustili. Po naših okolicah sta dež zvečer 9. oktobra in sledeče jutro po dolinah slana napotila nekatere gospodarje v

trgatev. Največje silo pa je pouzročil dež s snegom v noči do 17. oktobra. Na praznik sv. Uršule popoldne poškopil je zopet dež, a višave so bile bele do sledečega dné, ob enem smo pa dobili mraz, da je posmodil vse vinograde in z drevja je začelo padati listje. Ta dan je baje še samo jeden gospodar bil v trgatvi. Z isto so vinogradniki zadovoljni, ker je z malimi izjemami skoro vsaki naprešal več od vlani. Mošt prodajajo stari „polovnjak“ po 40 gl. — Imeli smo torej, hvala Bogu, dobro letino.

Cerkev in šola.

„Okrožnica našega sv. Očeta Leona XIII., po božji previdnosti pepeža, o najtehtnejših dolžnostih krščanskih državljanov.“ — Poslovenil in vravnal L. Jeran, vrednik „Zgodnje Danice“. — Tak je naslov novi lepi knjižici, kjer nam podaje prečast. g. kanonik Jeran v lepem slovenskem jeziku točen in kolikor pri taki vednostni tvarini mogoče, domač prevod prevažne okrožnice Leona XIII. o dolžnostih kristijanov v naši dôbi. Želja papeževa je, da se nauki te okrožnice razširijo po vsem svetu, kakor pravi papež sam v tem pismu škofom: „Vaša naloga je. skrbeti za to, da se ta naš glas razširi na vse kraje, da vsi spoznajo, kako potrebno je, da se res v dejanju spolnuje to, kar smo obravnavali v okrožnici. — Tej želji sv. Očeta je ustrezno s slovenskim prevodom, in skrb slovenskih škofov in duhovnikov je, da to okrožnico razširijo med Slovence,

da jo ljudstvu pojašnjujejo tudi v cerkvi; prevod ta je tem prikupnejši, ker je zaradi točnejšega pregleda okrožnica razdeljena v več poglavij, katera razpravljajo važnejše glavne misli. — Kdor je poskušal klasični latinski jezik Leonovih okrožnic zvesto in ob jednom po domače prevajati v slovenski jezik, vé, da je tako delo zelo težavno; želimo torej, da bi Slovenci gosp. pisatelju s tem pokazali svojo zahvalo, da urno in obilo posežejo po tej knjižici, vzlasti še zato, ker je čisti dobiček namenjen v korist Jeranovim ljubljencem, — ubogim slovenskim dijakom. — Okrožnico bi zlasti iskreno priporočili omikanim Slovincem. — Zvezek po 8 kr. dobiva se v „Katol. Bukvarni“.

Iz Rima piše „Domoljubu“ g. A. Karlin: Pred nekaterimi dnevi so izdali sv. Oče pismo do italijanskih škofov in ljudstva, v katerem bridko to-

pravi Teotunko, „in ni več vstal. Tu je nehalo bítí plemenito srce našega očeta. Tu smo ga našli danes proti jutru. Desna roka mu je slonela na prsih, kjer je počivalo v puščici Najsvetejše; z Gospodom na sreču umrl je krščanski junak.“

Bil je to pretresljiv dogodek; zamišljen je stal solzeč se Gaskon ob živem kipu krščanske ljubezni; hvaležni Indijanci pa so glasno plakali in poljubljali tla, kjer je končal njih dobrotnik svoje blago življenje. V najboljših letih padel je misijonar kot žrtva svojega poklica.

Dva dni pozneje pokopali so njegovo truplo ob bregu jezera pod mogočno visoko jelko in lesen križ kaže daleč na okoli Indijancem, kje da je našel njih ljubljeneec svoje zadnje počivališče.

Bog je hotel, da je tedaj došel gospod Gaskon. Tolažil je užaljene Indijance, odvezl je puščico z Najsvetejšim iznad prsij pokojnikovih in ponesel je Gospoda k bolni deklici, zaradi katere je oče René nastopil oni večer nevarno pot. — Gaskon je tudi dečku Manšakitu rahlo naznanil smrt dobrotnikovo.

„Manšakita“, tolažil ga jemisijonar, „oče René,

tvoj dobrotnik, preselil se je tja, kjer ne divja vihar, kjer se smehlja večna pomlad, ondi pri Velikem duhu je sedaj večno srečen. Od tam gleda kakor svetla zvezda na-te, dragi Manšakita, in te prosi, da ostani zvest njegovim lepim naukom.“

Ubogi deček-sirota, potreboval si obilne tolažbe!

Deset let pozneje je bil lep poletni dan; solnce je svetlo odsevalo iz velikega jezera, na okrog je vse zelenelo in cvetelo v naravi. Vriski veselja so se razlegali po okraju, ob velikem jezeru čuli so se streli; Indijanci so se zbirali pri kapelici, prišel je veseli dan, ko ima prvi Indijanec-rudečeškožec stopiti kot novomašnik pred altar Gospodov — bil je naš znanec Manšakita, nekdanji „mali poglavar“. In med sv. daritvijo mu je pri spominu na mrtve zažarela pred očmi podoba dobrotnika očeta René-ja; solze hvaležnosti so pri tem rosile spravi altar in tedaj je zaprisegel Manšakita pričujočemu Bogu: Tak hočem bítí, kakor je bil oče René, ki je kot dokaz svoje božje ljubezni našel na tuji zemlji svojo smrt — v zamétih pokopan!

zijo o silnih nezgodah, s katerimi so preplavili prostozidarji lepo laško deželo. Najprej so ugrabili papežu po božji in človeški pravici mu pripadajočo zemljo, razpodili so na tisoče menihov in nun ter jim odvzeli vse premoženje, duhovnike zdaj ostro zasledujejo in stiskajo. V prihodnje pa hočejo še šole vpetljati brez vere in brez katekizma, mladeničem zabranjujejo z novo vojaško postavo prosto izvoliti si duhovski stan, sploh hočejo Cerkev in njene naprave povsod v kót potisniti. Ob taki nevarnosti priporočajo sveti Oče škofom posebno skrb za mladino, posebno skrb tudi za to, da se dobri, katoliški časniki po deželi kolikor le mogoče razširjajo. Vernike pa opominjajo, naj svojo vero skrbno in povsodi pogumno spoznavajo, naj se radi vpisujejo v katoliške družbe, posebej pa naj nikdar ne zamudé mladini dajati dober vzgled strahu božjega. — Katoliški časniki zadnjih dni se z velikim veseljem ozirajo na to tehtno pisanje papeževo, je v svojih člankih na vsaki strani omenjajo, ter pobijajo divjanje prostozidarskih listov, ki kakor vselej, tako še posebno zdaj, ko so sv. Oče zopet povzdignili svoj glas v blagor italijanskega naroda, kakor besni divjajo zoper Cerkev, papeža in duhovščino.

Nekaj prav tolažljivega pa Vam morem tudi danes iz Rima poročati. Ljudje po cerkvah prav veliko molijo. Vsak dan je sv. Rešnje Telo v kaki cerkvi izpostavljeno. In ondi se celi dan zbira ljudstva množica v pobožni molitvi. Po raznih cerkvah

se opravljajo tridnevne, devetdnevne itd., in to z večjimi slovesnostmi, kakor pri nas. Pred par dnevi sem imel priliko vdeležiti se v sosedni cerkvi tridnevne, ki so je obhajala v čast srcu Jezusovemu. Ko bi Vi vedeli, koliko lučic je tu gorelo, koliko lestenecv so obesili po celi cerkvi, koliko preprog so razstavili na okrog! No, kaj takega si človek ne more predstaviti, kakor da z lastnimi očmi vidi. — Dasi so dandanašnji prav žalostne razmere v Rimu, vendar upajmo, da bode molitev čas bridkosti prikrajšala v prid svete Cerkve. —

V petek 17. t. m. je na kupoli stolne cerkve v Sieni neki klepar popravil streho. Po neprevidnosti svoji zatresel je ogenj, in kar naenkrat, ob desetih dopoldné se pokaže plamen, ki je vpepelil kupolo in deloma streho na stranski ladiji krasnega hrama božjega. Gasili nič niso, ker niso mogli v tej razburjenosti vode napeljati na streho. K sreči so prekrasno notranjščino cerkveno rešili. — Stanovska družba mladeničev je po Italiji zelo razširjena. Zgodi se dostikrat, da take družbe napravijo božja pota v daljne kraje. Tako se je že sedaj napovedala družba mladeničev iz Bologne, da pride prihodnje leto meseca septembra v Rim, kjer se bode slovesno obhajala tristoletnica sv. Alojzija. Za takrat pa pričakujejo tudi iz raznih drugih krajev romarjev. No, teh se v Rimu nikdar ne zmanjka.

Pozdrav rojakom v domovini!

Gospodarske in obrtnijske stvari.

Občni zbor c. kr. kmetijske družbe kranjske, h kateremu se je sešlo okoli 70 družabnikov, vršil se je včeraj v dvorani mestne hiše ljubljanske po določenem vsporedu. Prvomestnik g. ces. svetnik Ivan Murnik otvori zborovanje takoj po 9. uri, pozdravi zastopnika c. kr. deželne vlade g. c. kr. vladnega svetnika Josipa Dralko in deželnega glavarja g. dr. Poklukarja ter omenja mej drugim tudi veselega dogodka v naši cesarski hiši. — Nato podá g. tajnik Gustav Pirc nekatera pojasnila k tiskanemu poročilu glavnega odbora za leto 1889. — Pri volitvi v odbor, ki je na to sledila, so bili izvoljeni gg.: Oton Detela, V. Goll, Jos. Lenarčič, dr. Poklukar, Luka Robič, Fr. Witschl, dr. Wurzbach in prof. Franke. — V imenu centralnega odbora predlaga g. ces. svetnik I. Murnik, naj se izvolita gg. J. Gerup in dr. Josip Poklukar častnim članom. Zbor temu predlogu pritrdi, kakor tudi predlogu istega odbora, naj se izvoli g. D. Hostnik dopisujočim

članom. Dalje izreče občni zbor posestnici gospej Mariji Gressel v Trebnjem priznanje gledé njenih zaslug za gozdarstvo. — Kaj živahna razprava se je vnela, ko je na to poročevalec gosp. vodja Fr. Povše v imenu glavnega odbora v temeljitem govoru občenemu zboru priporočal, naj sklene ustanovitev „pepiniere“ v Ljubljani ali v bližnji okolici njeni, da se bode ondi vzgojevala plemenska goved, kazoč še posebno na to, da bode prav ta „pepiniera“ najlepša podlaga za zimske tečaje kmetijske šole, katero namerava ustanoviti deželni odbor kranjski zlasti za gorenjsko stran. Po daljši debati, pri kateri so izražali gg. Dolenc, Lavrenčič, Malenšek, Rusi. dr. svoje pomisleke, je zavrnil gospod poročevalec razne ugovore, na kar so bili vsi zadevni predlogi glavnega odbora sprejeti. — Gosp. ces. svetnik Murnik predlaga dalje v imenu istega odbora, naj se sklene leta 1892., o priliki 125letnice c. kr. kmetijske družbe, napraviti v Ljubljani splošno razstavo; podrobno poročilo

bode podal odbor pri prihodnjem občnem zboru. Predlog obvelja. — Ko so sledili potem še nekateri predlogi glavnega odbora gledé razdelitve drevja iz družbine drevesnice, gledé upravljanja podružnic in novega ribarskega odseka, ki so bili sprejeti, je bilo rešenih še cela vrsta podružničnih predlogov in nasvêtov, in še-le okoli 1/2. uri popoldne je bilo zborovanje skleneno.

Tržna cena v Mariboru. Pšenica 6 gld. 10 kr., rž 4 gld. 40 kr., ječmen 4 gld. 30 kr., oves

3 gld. — kr., kuruza 4 gld. 70 kr., proso 5 gld. 20 kr., hajdina 4 gld. 60 kr., krompir 1 gl. 70 kr., vse po hektolitru; kilo fižole 10 kr., leče 28 kr., graha 20 kr., riže 28 kr., sladkorja 34 kr., sljiv 20 kr., čebula 6 kr., soli 12 kr., putra 80 kr., sira 10 kr., govedina 56 kr., teletina 60 kr., mlada svinjetina 56 kr.; liter prosenega pšena 10 kr., mleka svežega 10 kr., posnetega 8 kr., žganja 60 kr., piva 20 kr., jajce 3 kr.

Razne novice.

(Družba sv. Mohorja.) Ravnokar je družbina tiskarna končala natis letošnjih družbinah knjig in v malo dneh, ko bode knjigoveznica prve iztise zadnje družbine knjige dovezala, prične se razpošiljatev. Razpošiljali pa bomo letos knjige po tej-le vrsti, da jih dobi najprej ljubljanska škofija, potem krška, lavantinska, razni kraji, goriska in tržaška. Prizadevali si bomo, da knjige najhitreje ko mogoče odpravimo; ali pri vsej sili ne bode mogoče celo ogromno razpošiljatev prej dovršiti, ko v 7 do 8 tednih. Zato ude zadnje imenovanih škofij prijazno prosimo, naj blage volje potrpijo. V Ljubljani smo knjige že dobili.

(Duhovniške premembe v ljubljanski škofiji.) Č. g. Janez Demšar, do sedaj vikarij v Št. Vidu pri Vipavi, je imenovan župnik ondotne na novo ustanovljene fare. Č. g. Frančišek Spendal, farni oskrbnik in kapelan v Trzinu, je prezentovan za župnika ondotne fare. Č. g. Matej Kljun, ekspozit v Begunjah pri Cerknici, gré kot farni upravitelj v Zgornji Tuhi. Č. g. Frančišek Kušar, kapelan v Moravčah, je premeščen kot ekspozit v Begunje pri Cerknici. Č. g. Tomaž Potočnik, kapelan v Dobu, je prezentovan za faro Breznico. Č. g. Andrej Plečnik je nastavljen za kapelana v Podbrezji. Novomašnik č. g. Martin Nemanjč gré za kapelana v Kostanjevici. — Č. g. Franc Rihar, kapelan v Podbrezji, izprosil si je začasni pokoj.

(V Domžalah) je bil ogenj 17. oktobra, domači ognjegasilci so prihiteli urno na pomoč. Pogorela je ena hiša. — Naši mlinarji so zopet bolj veseli, ker imajo dovolj vode.

(Srebrno poroko) bodeta dné 9. novembra letos slavila ruski cesar Aleksander III. in cesarica.

(Železnico iz Radgone v Ljutomer) so dné 15. oktobra slovesno odprli. Navzoči bil je tudi marquis Bacquehem, minister za trgovino. Njega in druge goste je množina ljudstva pričakala na kolo-dvoru v Ljutomeru in spremila v prijazni trg. Da

pri slavnosti ni manjkalo krepkih fantov-jahačev v národni obleki in z zastavami na čilih konjih, to se za tamošnji kraj razumeva samo ob sebi.

(Begun iz ljubljanskega grada) Fr. Odlazek, znani konjski tat, ki je po letu ušel iz ječe, je tudi vjet in tako so zopet vsi trije ubegli tički varno pod ključem. Klatil se je po Hrvatskem in Dolenjskem. Zasačili so ga žandarji na državni cesti, ko je gnal ukradenega konja. Ko ga je hotel orožnik zgrabit, vstrelil je štirikrat nanj z revolverjem, a ga ni zadel; na to je zbežal in še drugi dan so ga našli skritega v nekem mrvišču.

(Iz Šmartina pri Litiji:) Pretečeni mesec klatili so se tukaj v našem kraju tatinski lopovi, kjer so v večjih tukajšnjih bližnjih vaséh kradli. V Vintarjevcu so v noči na torek in sredo ukradli enega konja, katerega so pa še tisti dan proti noči dobili nazaj. Bil so trije lopovi, mej temi tremi je bil eden onih treh, ki so poletu iz ljubljanskega grada ušli. — Pevsko društvo „Zvon“ ustanovili so v Šmartinem pri Litiji.

(V Celji) so ustanovili slovensko tiskarno, kjer bodo Slovenci dobili nov časnik. Kakšen bo list, pokazala bode prihodnost, toliko pa znamo, da se ga „liberalni“ Nemci že bojijo.

(Z Dobrne) se nam piše, da so se nekateri ljudje bali suhe zime in bi vsled tega še nadalje pomanjkovalo vode po studeneh, toda dež dné 27. okt. in pozneje rastlinstvu škodljivi sneg sta za zdaj napojila studence.

(Dva človeka ustreljena.) Z Murskega polja nam kmetska roka naznanja: Med Malonedeljo in med cerkvijo sv. Duha pri sv. Juriju sta vasi Drákovci in Bučkóvci. Blizo istih nahaja se okolica z imenom „Rožni dol“. Tukaj so letos na Porcijunkolovo tri deklice pasle živino. Mlada Alojzija Vrabelj je baje videla neko prikazen, o katerej tdi, da je to bila blažena Devica Marija. Ona se preplaši in opozori obe tovarišici, ali te dve nista opazile nič. Prikazen za zdaj zgine. Toda isto prikazen je deklica baje

videla pozneje vsaki dan. Zadeva se je nagloma raz-
glaševala po okolicah. Vzlasti ob nedeljah je tje pri-
hajalo na tisoče ljudi iz okrajev: Ljutomer, Ormož,
Ptuj, Radgona, sv. Lenart, Maribor itd. Poročevalci
teh vrstic naznanja, kakor je čul praviti, ker od
njegove hiše ni bil nikdo tam, pač pa nekateri so-
sedje. Jeden bil je že drugokrat ondi dne 26. okt.
Ta je bil vpričo, ko je orožnik ustrelil in v srce zadel ter
seveda usmrtil 23letnega Ant. Zemljiča od sv. Jurija.
Ob enem je krogla zadela 28 let starega kočlarja
in očeta Ivana Domanjko iz Logárovec, da je sle-
deče jutro umrl. Orožniki so bili namreč ljudstvu
naznanili, da je gospóska prepovedala shajanje, in
da tudi deklica ne sme priti semkaj. Toda nekateri
vročekrvni poslušalci so orožnikom zagrozili celo z
noži, in ta okoliščina, ker orožniki niso mogli kraja
zapustiti mirno, je povzročila, da je orožnik braneč
samega sebe, ustrelil ter dve osebi zadel za smrt.

Prilodnja številka „DOMOLJUBA“ izide dne
20. novembra.

Najcenejši, najboljši, preskušen, rujavi lesni pomaz

BARTEL-ov izvirni carbolineum

varuje trajno (16—11)

pomazane plotove, kolarnice, skladišča, vozove, go-
spodarsko orodje, tla itd. pred gnjilobo, glivami,
ostorjenjem in žuželkami. V hlevih razkužuje.

1 kgr. zadosta za 6 kvadratnih metrov. Pregled brezplačno. Kakovost
neprekošeno zagotovljena. 5 kgr. 1.50 gld., 100 kgr. 16 gld.
z Dunaja.

Najcenejša karbolna kislina, karbolno apno, kolomaz.

Mihael Barthel in drugovi,

kemijska tovarna v Bratislavi in na Dunaji, X. okraj,
Keplergasse Nr. 20.
(Ustanovljena 1781.)

Zaloga imata brata Eberl v Ljubljani.

Najnižje cene.

Največji izbor.

Skrbno izdelovanje

Preobleke. Popravila.

L. Mikusch,
tovarna dežnikov,
Ljubljana, Mestni trg 15.

pripravljena od lekarja GABR.
PICCOLI-ja v Ljubljani, je
uplívno zdravilo, katero krepi
želodec, mehča, čisti, odpravlja
zlato žilo in odganja gliste.

Sestavljena je iz zdravilnih, v rast-
linstvo spadajočih snovij ter ni nikako
drastično učinkujoče, marveč lahko, de-
lovanje organov ureja, zdravi, ka-
tero organizmu kar nič ne škoduje, če
se prav delj časa rabi.

Esenca za želodec pošilja iz-
delovatelj proti poštnemu povzetju v
skatljah po 12 steklenicah za gl. 1.36;
po 24 za gl. 2.60; po 36 za gl. 3.84; po 44 za
gl. 4.26; po 55 za gl. 5.26; po 110 za gl. 10.30; po 550
za 50 gld.

Dobiva se v steklenicah po 10 kr. le v Lju-
bljani v lekarni „Pri angelju“, Dunajska cesta, v
steklenicah po 15 kr. prodaja se skoro v vseh tu- in
inozemskih lekarnah. (60—2)

Domača tvrdka!

Fr. Petrič,

6 Špitalske ulice **V LJUBLJANI** Špitalske ulice 6
(poleg Lingerjeve ulice)

priporoča svojo bogato zalogo

najraznovrstnejšega modnega in kramarskega blaga,
posebej še

sukno za moške in ženske obleke

dalje močno, lepo **volneno blago dvojne širokosti meter od 50 kr. višje.**

Največja izbira najcenejših **robcev za na glavo svilnatih, volnenih** v naj-
različnejših bojah, dalje **platno, kotonina, hlačevina, volneno blago** belo in barvano.

Najnižje cene!

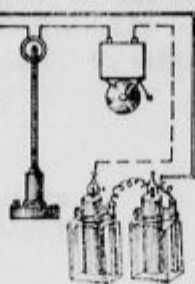
(10—3)

Katoliška Tiskarna

v Ljubljani, Valvazorjev Trg št. 5

se priporoča preč. duhovščini, društvom, trgovcem, občinskim uradom in slav. občinstvu za vsakovrstna v tiskarsko stroko spadajoča naročila.

Hišni telegraf
brez telefona
le gld. 4'50
in višje.

Posamezni deli
za napeljavo
strelovodov,
hišnih telegrafov
in
telefonov
so vedno na razpolago.
Za dobro, zanesljivo in točno
delo jamči, cena je kar mo-
goče nizka.

Josip Rebek,

(prej Karol Ahčin)

ključarski mojster,

13 Francovo nabrežje Ljubljana Francovo nabrežje 13.

priporoča svojo izborno zalogo lepo, natančno in trpežno izdelanih

štedilnih ognjišč

okov za okna in vrata; izdeluje tudi

(6)

železne ograje

v vsakovrstnih oblikah po poslanih vzorcih ali lastnem načrtu in sploh **vsa ključarska dela** po najnižji ceni.

Sprejema naročila iz mesta in z dežele ter je izvršuje točno, poceni in zanesljivo.

Posebno opozarja na svojo **na Kranjskem največjo zalogo**

elektrotehničnih proizvodov

katera omogočuje najzanesljivejšo vpeljavo **telegrafov** in **hišnih telefonov** v poljubni dolžosti. Slednja priporoča še posebej cenjenim gg. trgovcem in tovarnarjem v varstvo pred tatovi in svrhu hitrega poslovanja.

Prečast. duhovščini, veleposestnikom, tovarnarjem in sploh hišnim posestnikom se priporoča za napeljavo

strelovodov,

katera napeljuje na **stolpe, dimnike** in **poslopja** po najnovešem zanesljivem načinu; **popravlja** tudi že **napeljane pohabljenе strelovode**, katerih zanesljivost preizkuša z navlašč za to naročenim „**elektrometrom**“. (20-12)

J. & S. KESSLER v BRNU,

7 Ferdinandove ulice 7.

Največji, najcenejša zaloga pomladanskega in letnega blaga.

Poletensko

prebenaško sukno,

ki se dá prati in je jako elegantno in trdno za gospode, dvajsetih boj, 20 cm. širokosti za

celo obleko

6-5 metra le 3 gld.

Kdor le jedenkrat kupi, preprica se, kako izvrstno se dá prati in kako trdno je.

Brnska sukna

se razpošiljajo po čudovitno nizki ceni in sicer:

po gl. 3-75 3-10 m. za celo obleko.

po gl. 5-50 3-10 m. za boljše obleko.

po gl. 8-50 3-10 m. za fino obleko.

po gl. 6- — 2-10 m. za ogrtač, frane, piquet-gilet za gl. 1-50.

Blago za talarje za prečast. duhovščino (tudi za početne suknje) 1-20 m. široko, meter gl. 1-50

Črni peruvienens in dostkins za salonske obleke po 3-25 m. od gl. 10- — naprej.

Elegantno in bogato omišljeni vzorci se pošiljajo gospodom krojačem brezplačno.

Ceniki o perilu za gospode in gospé, o galanterijah, vzorci sukna in rezanega blaga brezplačno in franko. Pošilja se s poštnim povzajem. (16-15)

Modno blago
za gospé.

K arirano in črtasto blago 60 cm. šir. za ponocene suknje in otroška oblačila, 10 m. gl. 2-50.

J oupon in trojično blago v vseh modnih barvah 10 m. prve vrste gl. 3-50, druge vrste gl. 2-80.

K upi se o priliki. Zelir-blago, pristno in krasne barve, 75 cm. široko 10 m. le gl. 3-50

B rokat in jacquard-blago, 60 cm. široko, vs. h. mo-goših barv, 10 m. gl. 3-60.

D oris. najnovije karirano modno blago, čista volna, 10 m. prej gld. 10, se-daj le gl. 6-50.

N ervy, 90 cm. šir. nežno črtano modno blago v najnovjših barvah 10 m. le gl. 4-50.

K ašmir, dvojna širjava, črto in barvano, 10 m. 4 gl.

V olneni atlas, dvojna širjava, volneno blago, črne in druge modne barve 10 m. gl. 6-50.

M odrotiskni kretan, 10 metrov gl. 2-50 in gl. 3-20.

Obrabljene pismene marke kupuje vsak čas
G. Zechmayer, Nürnberg.
 (15-12)
 Obrazlož. zastop.

Kremska gorčica.
 Okusno pripravljene izvrstne gorčice velja sodček za poskušnjo 1 gld., sodček 5 klg. 2 gld. 40 kr., 2³/₄ klg. 1 gld. 60 kr., 12 klg. 4 gld. 80 kr. **Ženka gordica**, sladka in voljna 2³/₄ klg. 2 gld. Na veliko razpošilja jako ceno
F. MICHEL (5-1)
 gorčična tovarna Krems N. Ö.

Določno ponavljamo, da se na naročevanje brez h krati poslane naročbine ne ozira. Kadar se naročuje ali kaka sprememba naznanja, prosimo lepo, da se razločno vselej zapiše ime naročnikovo, kakor tudi ime pošte, kam naj se pošilja.

Opravništvo „Domoljuba“.

Iskrajatelj: M. Kolar.

J. Pserhofer-ja

lekarna na Dunaji,

(10-1)

Singerstrasse št. 15

„zum goldenen Reichsapfel“.

Kri čistilne kroglice, poprej **univerzalne kroglice** imenovane so staroznano zdravilno sredstvo.

Že mnogo desetletij so te kroglice splošno razširjene, mnogi zdravniki jih zapisujejo, in malo je rodbin, v katerih ni male zaloge tega izvrstnega domačega zdravila.

Od teh kroglic velja: **1 škatlica s 15 kroglicami 21 kr., 1 zavoje s 6 škatlicami 1 gld. 5 kr.,** pri nefrankovani pošiljki po povzetju **1 gld. 10 kr.**

Če se naprej pošlje denar, velja s poštnine prosto pošiljati: **1 zavoje kroglice 1 gld. 25 kr., 2 zavoja 2 gld. 30 kr., 3 zavoji 3 gld. 35 kr., 4 zavoji 4 gld. 40 kr., 5 zavojev 5 gld. 20 kr., 10 zavojev 9 gld. 20 kr.** (Menj nego jeden zavoje se ne more odposlati.)

Prosi se, da se zahtevajo Izrecno:

„J. Pserhofer-ja kri čistilne kroglice“

in gleda na to, da ima vsaka škatlica na pokrovu na navodilo za rabo stoječi imenski počrk **J. Pserhofer** in sicer v **22 rdeči 22** barvi.

Balzam za ozebljine **J. Pserhoferja**, 1 lonček 40 kr., s frankovano pošiljko 65 kr.

Trpotčev sok, proti kataru, hripavosti, krčevitemu kašlju itd. 1 steklenica 50 kr.

Ameriška maža za protin, 1 gld. 20 kr.

Prašek proti potenju nog, cena škatlice 50 kr., s frankovano pošiljko 75 kr.

Balzam za gušo, 1 flakon 40 kr., s frankovano pošiljko 65 kr.

Zdravilna esenca (Praške kapljice), proti sprijenemu želuču, slabej prebavljenosti itd. 1 steklenica 22 kr.

Angleški čudezni balzam, 1 steklenica 50 kr.

Fijakarski prašek, proti kašlju itd. 1 škatlica 35 kr., s frankovano pošiljko 60 kr.

Tannochinin-pomada **J. Pserhoferja**, najboljšo sredstvo za pospeševanje rasti las, 1 škatlica 2 gld.

Univerzalni obliž prof. Steudel-a, domače sredstvo proti ranam, oteklinam itd. 1 lonček 50 kr., s frank. pošiljko 75 kr.

Univerzalna čistilna sol **A. W. Bullrich-a**, izvrstno domače zdravilo proti vsem posledicam slabega prebavljenja, 1 paket 1 gld.

Razen tukaj omenjenih izdelkov ima še vse v avstrijskih časopisih naznanjene tu- in inozemske farmacevtske specialitete in se vsi predmeti, ki bi jih ne bilo v zalogi, na zahtevanje točno in po ceni preskrbe.

Pošiljatve po pošti izvrše se najhitreje proti predpošiljki zneska, večje pa tudi proti povzetju.

Če se denar naprej pošlje (najbolje po poštni nakaznici), je poština dosti nižja nego pri pošiljках s povzetjem.

Zgoraj imenovane specialitete dobivajo se tudi v Ljubljani pri **G. Piccoli-ju**.

Loterijske srečke.

Trst	31. oktobra:	28,	77,	55,	2,	56.
Linc	31. oktobra:	69,	34,	28,	61,	62.
Gradec	25. oktobra:	47,	57,	35,	45,	1.
Dunaj	25. oktobra:	54,	76,	79,	5,	66.
Brno	29. oktobra:	61,	88,	44,	10,	12.
Praga	22. oktobra:	23,	67,	72,	44,	54.

Odgovorni urednik: A. Kalan.

Tiska „Katoliška Tiskarna“.